

อาเซียน-ซีซีโอ : ศึกษากรณีผลต่อเนื่องของความร่วมมือ

ของคณะกรรมการว่าด้วยความร่วมมือด้านอุตสาหกรรม

นางสาว นงรักษ์ กุลชูมิตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-853-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012606

I 1029203X

ASEAN CCI : A case study of the spillover Effect of the Working
Group on Industrial Cooperation

Miss Nongruk Kulchumit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirments
for the Degree of Master of Arts
Department of International Relations
Graduate School
Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-567-853-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อาเซียน-ซีซีไอ : ศึกษากรณีผลต่อเนื่องของความร่วมมือ

โดย

นางสาวนงรักษ์ กุลชุมิตร

ภาควิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.วินิตา สุกรเสพย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ดาวร วัชรภักดิ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กุสุมา สันทวงศ์ ณ ออยุธยา)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.วินิตา สุกรเสพย์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยโชค จุลศิริวงศ์)

.....กรรมการ
(คุณไพโรจน์ เกษเนนกิจ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อาเซียน - ฟิลิปปินส์ : ศึกษากรณีผลต่อเนื่องของความร่วมมือ
ของคณะทำงานว่าด้วยความร่วมมือทางคาบสมุทร

ชื่อผู้เขียน

นางสาวนงรักษ์ กุลชมิตร

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร สุทธิธรรม

ภาควิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ปีการศึกษา

2529

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ศึกษาถึงความร่วมมือทางคาบสมุทรของอาเซียน
ระดับองค์กรส่วนภูมิภาค ว่าจะมีผลต่อเนื่องไปสู่ความร่วมมือ (The Spill over effect)
ในแขนงอื่น ๆ ของภาคเอกชนในระดับเดียวกันหรือไม่ ผลจากการศึกษาพบว่า ภาวะ
ผลต่อเนื่องความร่วมมือจากคณะทำงานว่าด้วยความร่วมมือทางคาบสมุทร ไม่ขยาย
ไปสู่องค์กรในระดับเดียวกันในลักษณะ ขยายผลประโยชน์ (Reward Generalization)
เพราะการที่จะมีผลต่อเนื่องของความร่วมมือในลักษณะนี้ได้ องค์กรดั้งเดิมจะต้องประสบ
ความสำเร็จ จนสามารถนำเอาตัวอย่างที่ตนมีประสบการณ์ไปใช้พัฒนาองค์กรอื่น ๆ ได้
แต่ผลต่อเนื่องของความร่วมมือที่เกิดขึ้นนั้นพบว่าเป็นการเลียนแบบ (Imitation)
ซึ่งหมายถึงกลุ่มต่าง ๆ ได้เล็งเห็นผลประโยชน์ของการรวมกลุ่ม หรือเข้าเป็นสมาชิก
ขององค์กร จึงได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กร ด้วยการเลียนแบบกลุ่มสมาชิกเดิม
เป็นจำนวนมากขึ้น

นอกจากนั้น ผลต่อเนื่องมักจะเกิดขึ้นในรูปของความร่วมมือกันมากยิ่งขึ้นในหมู่
สมาชิก เพื่อต่อสู้ และ แก้ไขปัญหาที่คล้ายคลึงกัน โดยการจัดทำโครงการใหม่เพื่อใ
มีความคล่องตัวมากกว่าโครงการเดิม ดังจะเห็นได้จากการจัดทำโครงการร่วมลงทุน
(ASEAN Industrial Joint Venture) ที่ภายหลังจากที่พบว่า โครงการ
แบ่งผลผลิต (ASEAN Industrial Cooperation) ประสบกับปัญหา

Thesis Title ASEAN-CCI : A case study of the Spillover
Effect of the Working Group on Industrial
Cooperation
Name Ms. Nongruk Kulchumit
Thesis Advisor Associate Professor Vinita Sukrasep, PH.D.
Department International Relations
Academic Year 1986

Abstract

This Thesis, on the Working Group of the ASEAN-CCI Industrial Cooperation at Regional Level, is aimed at studying any possible spillover-effect resulting in a cooperation between other branches of private organizations at the same level. The results of this research indicated that the spillover-effect did not affect other organizations in the direction of Reward Generalization. The spillover-effect of this Characteristic would have proven that the original organization was so successful that it could use its own experience to help to develop another organization.

However, the spillover-effect which had actually occurred could be Classified into 2 kinds. The first one was "Imitation!" This meant that everyone recognized the benefits in the forming of an organization, or becoming a member of an organization; therefore, participation in this kind of activity increasingly imitated the original organization.

The second kind of spillover-effect, called "Frustration," occurred in the form of closer cooperation among members to fight

against and solve problems of similar kinds. In this way, new projects were created to be more fluid than foregoing ones. Examples could be seen in the creation of the ASEAN Industrial Joint Venture, after it was found that the ASEAN Industrial Cooperation had become inoperative.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยาลัยเทคโนโลยีสร้งสมบูรณ์ได้ด้วยการบันดาลใจ กำลังใจ และ ความร่วมมือ
ของบุคคลหลายท่าน ซึ่งผู้เขียนต้องขอจารึกไว้ในพระคุณของท่านทั้งหลาย เป็นอย่างสูงไว้
ณ โอกาสนี้ ดังรายนามต่อไปนี้คือ

เบื้องต้นผู้เขียนมีความสนใจทางด้านภาคเอกชนอาเซียน และ กิจจะหาการศึกษา
เพื่อจัดทำเป็นวิทยาลัยนั้น ก็ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอนหลายท่าน อาทิเช่น
รองศาสตราจารย์ ดร.วินิตา สุกรเสพย์ และ รองศาสตราจารย์ ประทุมพร วัชรเสถียร
โดยจากคำแนะนำในเบื้องต้นนั้น ทำให้ผู้เขียนได้ทราบว่าจะติดต่อกับแหล่งข้อมูล
ที่ใดบ้าง และในขณะเดียวกัน ผู้เขียนได้รับความกรุณาจากท่านผู้เชี่ยวชาญ และ ผู้ปฏิบัติ-
หน้าที่โดยตรงหลายท่านด้วยกัน ในอันดับแรกนั้น ได้แก่ คุณอราม โกฏิกุล ท่านผู้จัดการ
สมาคมอุตสาหกรรมไทย ซึ่งเป็นผู้อนุมัติให้ใช้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานการศึกษาได้
บุคคลต่อมาคือ คุณไพโรจน์ เกษเมณกิจ ท่านรองผู้จัดการสมาคมอุตสาหกรรมไทย ซึ่งเป็น
ผู้ให้แนวความคิดทางด้านอาเซียนภาคเอกชนในแง่มุมต่าง ๆ แก่ผู้เขียนมากมาย และ
ผู้เขียนยังต้องขอขอบพระคุณ คุณพิศาล มโนสิกุล ท่านผู้อำนวยการสำนักวิชาการธนาคาร
กสิกรไทย เนื่องจากได้ให้คำแนะนำ และ ให้การสงเคราะห์ในด้านข้อมูลแก่ผู้เขียนเป็น-
อย่างดี เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้รับความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์จาก
คุณชูศักดิ์ ทิมะทองคำ Senior Vice President แห่งธนาคารกรุงเทพ จำกัด อีกด้วย

ตั้งแต่เริ่มแรก ผู้เขียนได้รับการเอาใจใส่อย่างดีจากรองศาสตราจารย์
ดร.วินิตา สุกรเสพย์ ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง
และ คุณยุพดี ทิยาพันธุ์ ที่ช่วยดูแลให้วิทยาลัยเป็นไปอย่างราบรื่น อีกทั้งคุณสุเพ็ญศรี
เมืองเจริญ, คุณศุ, คุณศุศุ, คุณหงษ์, คุณเข่ง, ที่ช่วยจัดการเรื่องการพิมพ์อย่างอุตสาหกรรมยิ่ง
รวมทั้ง คุณพิทยา บุรณรัช ที่กรุณาช่วยจัดการดูแลเรื่องบรรณานุกรมให้เป็นไปอย่างเรียบร้อย
นอกเหนือไปจากนั้น ตลอดเวลาของการศึกษา และ ทำวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนได้รับความ-
อนุเคราะห์จาก คุณสมพงษ์ อภิเมธีธำรง ในการช่วยจัดเตรียมการสัมภาษณ์ ตลอดจน
คำสัมภาษณ์ อันเป็นการแบ่งเบาภาระผู้เขียนได้มากเช่นกัน ตลอดจนถึงคุณศิริกาญจน์
ดาวรรัตน์ ผู้ซึ่งได้ให้ความอนุเคราะห์ในการช่วยจัดหาข้อมูลหลายอย่างจากสมาคม
อุตสาหกรรมไทยตลอดมา

คณะบุคคลที่มีพระคุณยิ่งอีกส่วนหนึ่งคือ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อันประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.กุสุมา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา รองศาสตราจารย์ ดร.วินิตา สุกรเสพย์ คุณไพโรจน์ เกษเมณกิจ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยโชค จุลศิริวงศ์ ที่ร่วมกันตรวจสอบวิทยานิพนธ์นี้จนได้รับการอนุมัติจากท่านคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยในที่สุด ทุก ๆ ท่านที่ได้กล่าวนามมาข้างต้นนั้น ล้วนเป็นบุคคลที่ผู้เขียนถือเสมือนว่าเป็นผู้มีพระคุณยิ่ง ซึ่งผู้เขียนจักต้องจดจำไว้ด้วยความกตัญญูมิรู้สิ้นสุด

อนึ่งคุณความดีของวิทยานิพนธ์ที่มีอยู่ ผู้เขียนขอมอบไว้ไว้แก่ คุณบุญชู คุณชูมิตร และ คุณเอ๋ย คุณชูมิตร บิดามารดาผู้เปรียบประดุจแสงสว่างแห่งปัญญา และ แก้วที่วิเศษผู้เขียนตลอดมา สำหรับขอผิดพลาด และ ความบกพร่องทั้งหลายนั้น ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภูมิ.....	ซ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
2. ประวัติความเป็นมาของอาเซียน - ซีซีโอ.....	17
3. องค์การปฏิบัติงานอย่างมีผลของคณะทำงานว่าด้วยความร่วมมือด้าน อุตสาหกรรม.....	35
4. กิจกรรมผลงานคณะทำงานว่าด้วยความร่วมมือด้านอุตสาหกรรม...	56
5. สรุป และ วิเคราะห์.....	93
เอกสารอ้างอิง.....	97
ภาคผนวก.....	106
ประวัติผู้เขียน.....	150

คุุณย์วิทยธรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1.	เปรียบเทียบการค้าภายในอาเซียนกับประเทศนอกกลุ่ม.....	18
2.	สถิติการเข้าร่วมเป็นชมรมอุตสาหกรรมระดับภูมิภาค.....	40
3.	อัตราการนำเข้า และ ส่งออกผลิตภัณฑ์ภายใต้โครงการแบ่งผลิต ในช่วงปี พ.ศ. 2525 - 2528	61
4.	ตารางแสดงมูลค่าของผลิตภัณฑ์ภายใต้โครงการแบ่งผลิต ระหว่างปี พ.ศ. 2525 - 2528	62
5.	ตารางยอดรวมการค้าผลิตภัณฑ์ภายใต้โครงการแบ่งผลิต.....	63
6.	ตารางแสดงตัวเลขการค้าชายผลิตภัณฑ์ภายใต้โครงการแบ่งผลิต ในกลุ่มประเทศสมาชิก.....	64

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่

1. โครงสร้างการจักรูปองค์กรก่อนการประชุมสุดยอดที่บาหลี.....	23
2. โครงสร้างการจักรูปองค์กรหลังการประชุมสุดยอดที่บาหลี.....	24
3. โครงสร้างอาเซียน - ซีซีโอ.....	27
4. โครงสร้างของคณะกรรมการว่าด้วยความร่วมมือคาเลศสาทรกรรม...	36
5. องค์กรบริหารของคณะกรรมการ.....	37
6. กิจกรรมผลงานของคณะกรรมการ.....	57
7. ขั้นตอนการนำเสนอโครงการ.....	75

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย